

ANG

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Bayan

Edisyong Hiligaynon
Tuig LV No. 11
Hunyo 7, 2024
www.philippinerevolution.nu

EDITORIAL

Indi abyan sang pumuluyong Pilipino ang imperyalismong US

Puro pagpanginto sa pumuluyong Pilipino ang tayog nga deklarasyon sang gubyernong US nga pagka "abyan, katimbang kag kadampig," ukon sang ila "putos sa salsalon nga pasalig" nga "pangapinan ang Pilipinas." Sa nagkalain-lain nga hugna sang masobra isa ka siglo nga kasaysayan sang banwa, pasulit-sulit nga ginapagwa sang US nga ini ang alyado sang pumuluyong Pilipino sa ila paghimakas para sa kahilwayan. Pareho sang ginapagwa sang US nga ini ang nagtapos sa 300-tuig nga pagpanakop sang Kastila sa Pilipinas, ukon indi gani nagpalayas sa Japan sadtong ikaduha nga gyera pangkalibutanon, ginapagwa subong sang imperyalismong US nga ini ang magapangapin sa Pilipinas batuk sa China.

Sa okasyon sang ika-126 tuig nga deklarasyon sang peke nga kahilwayan sang Pilipinas, nagaka-angay lang nga balik tun-an sang pumuluyong Pilipino ang bug-os nga kasaysayan sang pagpanakop kag paghari sang imperyalismong US sa Pilipinas, pagpaniplang, pagpamigos sa banwa kag pagpangawat sa manggad sang pungsod.

Ilabi subong nga dapat ilantad ang mga kabutigan nga ini sang US sa atubang sang nagadako nga pamahog sa kaluwasan sang Pilipinas tungod sa pagpanulsol sang US sang gyera sa South China Sea batuk sa imperyalista nga karibal sini nga China. Katimbang ang papet nga rehimen Marcos, ginaduso sang US ang ini nga bahin sang kalibutan sa bibi sang armado nga ki-

nagamo. Mapaanggid ini sa ginhimo sini nga pagpanulsol sang gyera sa Ukraine batuk sa Russia, kag pagsuporta sa Israel sa henosidyo batuk sa pumuluyong Palestino sa Gaza, nga pareho nagresulta sa malapad nga pagkawasak kag pag-utas sa pila ka linibo nga kabuhi.

Ang mga kinagamo subong sa South China Sea ang direkta nga resulta sang gindeklarar sang imperyalismong US nga "lubag pa Asia" sadtong 2011 isip estratehiya sa pagatubang kag paghangkat sa nagadako nga gahum sa ekonomya kag militar sang China. Samtang ginpasingki sang US ang pakigbanggi sa karibal sini sa ekonomya kag baligyaanay, ginapabaskog man sini ang armado nga paghangkat diri, ilabi na paagi sa pagpabaskog sang presensya militar sini sa

mga isla ukon pungsod nga pinakamalapit sa palibot sang China.

Padayon nga ginapadamol sang US ang pesensya sang mga pwersa militar sini sa South China Sea. Sad-tong nagligad nga tuig, kabahin ang tatlo ka *carrier strike group* sang US (USS Nimitz, USS Carl Vinson, USS Ronald Reagan) nga may tinawo sang tubtob 7,500 ka tropa kada isa, ang nagsulod sa South China Sea kag pasulit-sulit nga nagpa-utaw-utaw sa palibot sini sang 30-35 ka adlaw. Masami nga nagasulod ang US sa Bashi Channel sa tunga sang Pilipinas kag Taiwan, kag nagalibot-libot sa South China Sea kag West Philippine Sea.

Magluwas sa mga ini, yara man sa South China Sea kag iban pa nga kadagatan sa palibot sang China ang nanari-sari nga mga barko pang-gyera sang US, 11 ka submarino nga may dala nga mga armas nuklear, indi maisip nga mga eroplano kag iban pa nga mga kagamitan, kag linibo ka tropang Amerikano nga naglunsar sang nagkalain-lain nga maniobra, paghanas kag pagpanilag sa lugar. Sadto lang nagligad tuig, indi magnubo sa 1,000 ka sulit nga nagpatigayon ang US sang pagpalupad sang mga eroplano pangarsabeylans kag pamomba, kabahin ang 100 ka beses nga pagpalapit sang mga ini sa mga baybayon sang

China nga hapit maka-away sang mga eroplano sang China.

Ginakasabwat sang US ang mga tinawo sini sa Armed Forces of the Philippines (AFP) sa mga operasyon sa South China Sea. Nagtukod ang US sang bag-o nga mga base militar sa 17 ka lugar, kabahin ang siyam sa sulod sang mga kampo sang AFP sa idalom sang Enhanced Defense Cooperation Agreement (EDCA) para magserbe nga imbakan sang armas, pahuwayan sang mga tropa, kag posible nga lunsaran sang mga misayl. Pila ka barko na ang ginbaligya ukon ginbalhin sang US sa AFP para magamit sang Philippine Navy kadungan sang mga operasyon sang US.

Para matipigan ang kaugalingon nga seguridad, nagapabaskog man ang China sang presensya sini sa South China Sea. Halin 2023, nagtukod ini sang indi magnubo sa pito ka pasilidad militar sa Spratly Islands, kabahin ang tatlo nga yara sa sakop sang *exclusive economic zone* sang Pilipinas. Tuman ang kahangawa sang China nga mangin ang Scarborough Shoal, nga may malaba na nga kasaysayan nga ginasaluhan sang mga mangingisda nga Pilipino kag Chinese, ang ginwestuhan na sini sang bantay nga mga Coast Guard. Ginatapak-tapakan sang China ang mga kinamata-

rung sang Pilipinas, partikular na sang gagmay nga mangingisda nga Pilipino.

Agresibo man subong nga ginaduso sang China nga dapat magsunod ang Pilipinas sa daan nga pasalig sini (sugod pa sa panahon ni Arroyo) nga indi magtukod sang permanente nga istruktura sa Ayungin Shoal. Sabat ini sa lantaran nga pagpahigad sang AFP sa hambalanay sugod pa sang Marso 2023, sang magdala sang mga kagamitan pangkonstruksyon sa mga "supply mission" padulong sa nagsangyad didto nga BRP Sierra Madre. Ang pag-angkon sang Pilipinas sa Ayungin, nga gin-uyunan sang International Arbitral Tribunal sandig sa United Nations Convention on the Laws of the Seas (UNCLOS) ang nagakadapat nga gin-agi sang Pilipinas sa pormal nga pagpakigdayalogo sa China. Sa baylo, gin-agi sini subong ni Marcos kag sang AFP sa mga probokatibo nga aksyon militar, sa sulsol sang US, nga ginsabat naman sang China sa agresibo kag mapanghangkat nga pamaagi.

Ang pagpanghagyat sang US ang nagpalala sang kinagamo sang Pilipinas kag sang China, partikular na sa mga dulunan sang taga nila ka teritoryo pagdagat, mga hambalon nga nagakadapat plantsahon sa malinong nga estoryahanay, ukon mangin sa patag ligal ukon diplomatiko, nga subong nangin mabudlay himuon tungod sa pagpanulsol sang militar sang US. Sa baylo nga iduso ang kaugalingon nga interes sang pungsod para sa malinong nga pakigpangabuhi sa China kag iban pa nga mga katambi nga pungsod, nagapagamit si Marcos sa amo nga imperyalistang US kag ginatugutan nga guyuron ang Pilipinas kag gamiton ini nga instrumento sa pagpanulsol sang gyera.

Sa atubang sang subong nga sitwasyon, dapat mahibal-an sang pumuluyong Pilipino nga indi nila abyan, katimbang ukon kadampig, subong ukon sang nagliligad, ang imperyalismong US. Nagahulag ang US indi para sa interes sang Pilipinas ukon sang ano man nga pungsod, kundi para sa kaugalingon nga interes nga ipapanag ang hegemonya sa nagkalain lain nga habig sang kalibutan. AB

 <p>Tuig LV No. 11 Hunyo 7, 2024</p> <hr/> <p>Ang Ang Bayan ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray, Ingles kag Espanyol. Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikawag sang aton pahayagan.</p>	<h2 style="text-decoration: underline;">Kaundan</h2> <p>Editorial: Indi abyan sang pumuluyong Pilipino ang imperyalismong US 1 Riple nga R4, nakuha sang BHB sa Samar 3 Operasyon kombat sa Aurora, ginpaslaw sang BHB 3 BKP, ginlunsar sa Surigao del Sur 3 Monopolyo sang Meralco, perwisyo 4 "Fishing ban" sang China sa WPS, ginhangkat 5 Mga protesta 5 Pagpanagtag sang duta sa Palawan, kabutigan 6 Freeze order sa akawnt sang NGO, ginkwestyon 6 Aurora, ginahimuan sang industriyal-militar sang US 6 "Luwas nga lugar" sa Gaza, ginbomba sang Israel 7 Apat ka mangunguma, ginpatay sang AFP 7 Sa malip-ot nga pulong 8 La Niña, tuga sang pagwasak sang kinaiyahan 9 Operation Kagaar sa India 10</p>
<p>Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Pilipinas</p>	
 ang.bayan@cpp.ph	

Riple nga R4, nakuha sa ambus sang BHB sa Western Samar

NAKUHA SANG BAGONG Hukbong Bayan (BHB)-Western Samar (Arnulfo Ortiz Command) ang isa ka riple nga R4 sa ambus sini batuk sa 3rd IB sa Barangay Gayondato, San Jorge, Western Samar, alas-9 sang aga sadtong Mayo 14. Napatay sa opensiba si Cpl. Reycon Remedio kag isa pa ka suldado ang napilasan.

Sandig sa report, naggwa sa kampo sini sa Barangay Gayondato ang mga suldado sang 3rd IB para maligo sang ginpalukpan sang mga Pulang hangaway.

Bag-o pa ang ambus, ginlunsar man sang BHB sadtong Mayo ang operasyon haras batuk sa mga kampo sang CAFGU. Ginharas sang hukbong bayan ang kampo sang CAFGU sa Barangay Santo Niño, Motiong kag sa Barangay San Fernando, Jibong. Napatay man diri ang isa ka suldado kag isa ka elemento sang CAFGU.

Sa Oriental Mindoro, ginpalukpan sang BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) ang mga suldado sang 4th IB nga yara sa kampo militar sini sa Sityo Sigao, Barangay Lisap, Bongabong sadtong Mayo 20. Nakakampo ang mga suldado sa nasambit nga sityo kag nagpanaog sang paghari sang laye militar halin pa 2022.

sa Negros Oriental, naglunsar ang BHB-Central Negros (Leonardo Panaligan Command) sang duha ka operasyon haras batuk sa 62nd IB. Gin-atake nila ang base sang 62nd IB sa Barangay Malangsa, Vallehermoso sadtong Mayo 24 kag sa Barangay Hinakpan, Guihulngan City sadtong Mayo 27.

Operasyon kombat sang AFP sa Aurora, ginpaslaw sang BHB kag masang mangunguma

GINPASLAW SANG BAGONG Hukbong Bayan (BHB) kag sang masang mangunguma sa mga banwa sang Maria Aurora kag Dipaculao sa Aurora ang wala-untat nga focused military operation sang 91st IB kag 84th IB sugod pa sadtong Mayo. Indi magnubo sa pito ka tropa ang napatay samtang duha ka iban pa ang napilasan sa tatlo ka sundanay nga engkwentro sini sa hukbong bayan.

Nahitabo ang una nga engkwentro sa Barangay Toytoy, Dipaculao sadtong Mayo 20, ginsundan sang inaway sa Barangay Salay, Dipaculao sadtong Mayo 21 kag isa pa sadtong Mayo 28 sa Barangay Bazal, Maria Aurora. Militante nga nagbato ang hukbong bayan kag luwas nga nakamaniobra.

Sobra-sobra nga pwersa militar ang ginbubo subong sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa duha ka banwa para lagson ang ginahambal nila nga "pipila" na lang ka mga hangaway sang BHB. Nagagamit ang AFP sang mga helikopter, drone kag iban pa nga superyor nga armas para sa mga operasyon kombat sini.

Sadtong Mayo 20-21, duha ka helikopter ang gingamit sang 91st IB sa paglibot-libot sa anom ka barangay sa Dipaculao. Sunod sini nga ginlibutan ang tatlo ka barangay sa Maria Aurora kung sa diin naghulog sila sang mga bomba sa mga bukid. Dugang diri, nagpaulan sang bala ang 91st IB, nabalita ang pagkapatay sang isa ka pamatan-on tungod diri.

"Sa baylo nga ibutang ang pondo sang banwa sa paghatag sang de kalidad nga serbisyo pampubliko, nagagasto ang AFP sang minilyon nga pondo sa padayon nga mga operasyon kombat," pahayag sang BHB-Aurora.

Tuman nga dislokasyon kag terorismo ang ginadala sang mga operasyon nga ini sang AFP sa sibilyan nga populasyon. Padayon sila nga ginadumilian nga makapangabuhi sa baryo kag kabukiran.

Sa rekord sang Department of Social Welfare and Development sadtong Mayo 25, naglab-ot sa 3,633 ka pamilya ang naapektuhan sang wala-untat nga operasyon kombat sang AFP sa lugar.

Batayang Kurso ng Partido, gintigayon sa Surigao del Sur

NAKATAPOS SANG BATAYANG Kurso ng Partido (BKP) ang mga Pulang hangaway sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) kag katapo sang Partido Komunista ng Pilipinas sadtong una nga semana sang Mayo sa kabukiran sang Surigao del Sur. Ang pagtuon ang ginlunsar sa istagard nga pamaagi isip pagpahaum sa sitwasyon militar kag iban pa nga mga hilikuton sang hukbong bayan sa nasambit nga prubinsya.

Nagsugod ang pagtuon sa BKP sadtong Abril 10 kag upisyal nga natapos sadtong Mayo 3. Isa ka seremonya sang pagpatapos ang ginlunsar nila sadtong Mayo 6 nga may tema nga "Ang kadalag-an sang BHB, Kadalag-an sang Pumuluyo."

Sa sulod sang duha ka oras nga programa, naghatag sang mga mensahe ang mga upisyal sang yunit sang BHB kag mga nakatapos. Madinuagon nga pasundayag man ang ginpakita sang mga hangaway sa programang pangkultura.

Sabat ang pagtuon sa gintahas sang Komite Sentral nga pagpatuman sa kahublagan panadlong. "Ginlunsar namon ang BKP para maarmasan sang teorya sang Marxismo-Leninismo-Maoismo ang amon pwersa ilabi na ang narekrut sa Partido nga wala gilayon nahatagan sang edukasyon tungod sa mabudlay nga kahimtangan nga ginpangatubang bunga sang internal nga mga kahuyangan," pahayag sang yunit.

Sa seremonya sang pagpatapos, liwat sila nga nanumpa sa Pulang bandera sang Partido para pabakuron ang ila panindugan kag lab-ason ang ila nga mga panumpa.

Monopolyo sang Meralco sa serbisyo nga kuryente, perwisyo sa mga konsyumer sini

Subong nga Hunyo, gin-anunsyo sang Manila Electric Company (Meralco) nga magapasaka ini sang masobra ₱0.10 kada *kilowatthour* (kWh) sa sukot sang kuryente tuga kuno sang kakulangan sang suplay. Pangpulo na ini nga pagsaka sa sukot sa nagligad nga 12 ka bulan. Bisan may pila ka bulan nga may gamay nga pagnubo sa electricity rates, ginabulubanta nga nagalab-ot na sa ₱11.50 ang masami na nga sukot sa kada kWh sang kuryente sang Meralco sa nagligad nga tuig. Buot hambalon, para sa isa ka pamilya nga nagakonsumo sang abereyds nga 200 kWh kada bulan, ang masami nga sukot sa isa ka bulan ang nagabalor sa ₱2,300, nga dako nga bahin sang suhol ukon sweldo sang mga ordinaryo nga mamumugon kag empleyado.

Napadako sang Meralco ang kita sa kuryente sa wala untat kag deregularisado nga pagpasaka sini sang sukot halos kada bulan. Sining nagligad nga tuig, nagrekord ini sang kita nga naglab-ot sa ₱38 bilyon, nga tuman ka mas dako kung ikumpara sa kabilugan nga kita sang kumpanya halin 1994 tubtob 2001, nga nagalab-ot lang sa ₱28 bilyon.

Ginapawalaan lang sang mga upisyal sang reaksyunaryong gubyerno ang pagpasaka sang sukot sa kuryente kag ginarason ang tig-ilinit kag nagtaas ang konsumo. Pero maugat sa masobra duha ka dekada na nga patakaran sang deregulasyon kag pribatisasyon ang kasubong sini nga sitwasyon.

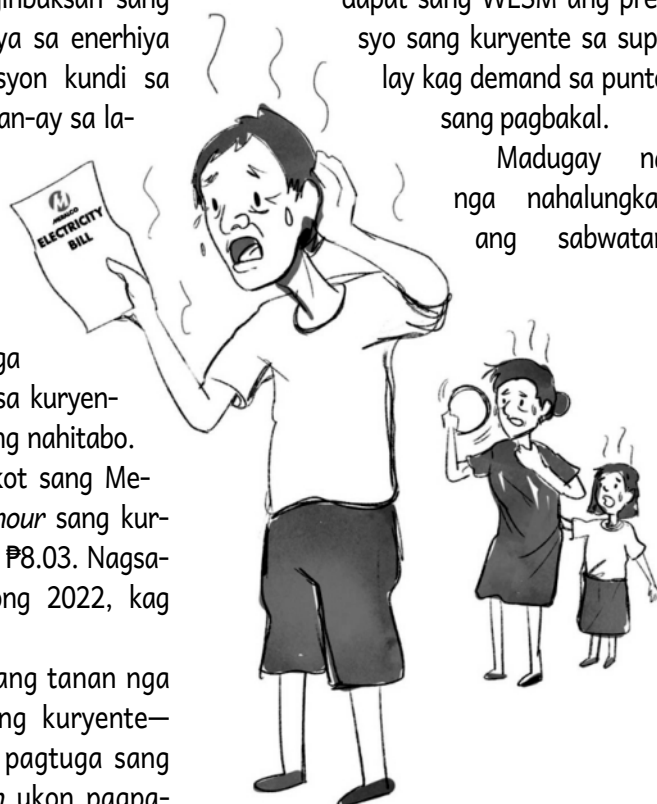
Sa dulot sang Republic Act 9136 ukon ang Electric Power Industry Reform Act (EPIRA), ginbuksan sang todo-todo ang industriya sa enerhiya indi lang sa pribatisasyon kundi sa monopolisasyon. Nakahan-ay sa laye nga katuyuan sang sini nga nabuyangyang nga pampubliko nga serbisyo sang kuryente sa pribado nga pagpamuhunan nga mapanubo ang sukkot sa kuryente. Pero kabaliskaran ang nahitabo. Sadtong 2017, ang sukot sang Meralco sa kada *kilowatthour* sang kuryente ang nagabalor sa ₱8.03. Nag-saka ini sa ₱9.24 sadtong 2022, kag ₱11.50 subong nga tuig.

Tungod sa EPIRA, ang tanan nga bahin sang sektor sang kuryente—halin *generation* ukon pagtuga sang kuryente, *transmission* ukon pagpa-

ilig sang dalagko nga boltahe sang kuryente halin sa planta sang kuryente padulong sa mga *substation*, *distribution* ukon ang pagdul-ong sang kuryente sa mga konsyumer, kag suplay-ang nakup-an na sang pipila ka kumpanya kag pamilya, kabahin ang San Miguel Corporation ni Ramon Ang, Metro Pacific Investments ni Manny V. Pangilinan, kag OneTaipan Holdings sang pamilya Sy.

Gintuga man sang EPIRA ang Wholesale Electricity Spot Market (WESM) nga nagaserbe nga merkado kung sa diin ginabaligya sang mga kumpanya nga nagatuga sang kuryente sa mga kumpanya nga nagabalor sini (ukon mga *distributor* ukon kooperatiba). Sandig sa EPIRA, igabase dapat sang WESM ang presyo sang kuryente sa suplay kag demand sa punto sang pagbakal.

Madugay na nga nahalungkat ang sabwatan

sang pipila ka kumpanya sang kuryente para manipulahon ang presyo sang kuryente. Nagakahitabo ini kung ia-nunsyo sang isa ka kumpanya sa distribusyon (pareho sang Meralco) nga kulang ang suplay halin sa regular sini nga ginakuhaan sang kuryente kag kinahanglan nga magbakal sa WESM. Ang WESM naman, madasig nga nagapataas sang presyo kung kuno nagahugot ang suplay.

Indi katingalahan ang ini nga sabwatan tungod ang mga kumpanya kag mga pamilya nga may kontrol sa Meralco kag iban pa nga mga kumpanya sa distribusyon, nagapanag-iyaman sang pila ka bahin sang sektor sang kuryente. Halimbawa, ginapanag-iyahan man nila Pangilinan, Ang, kag sang mga Aboitiz ang mga kumpanya nga nagapadalagan sang Ilijan Power Plant sa Batangas, nga isa sa dako nga ginakuhaan sang Meralco sang suplay sang kuryente.

Ini ang kabangdanan kung ngaa madamo ang nagapanawagan nga imbestigahan ang mga serye sang "red alert" kag "yellow alert" nga ginpagwa sang National Grid Corporation of the Philippines tungod mahimo nga artipisyal lang ang kakulangan sang suplay para mapataas ang sukot.

Pagdali sa franchise renewal

May apat ka tuig pa bag-o ang prangkisa sang Meralco sa dulot sang Republic Act No. 9209 nga ginpirmanhan ni Gloria Arroyo sadtong Hunyo 2003. Pero subong pa lang, gina-atubang na sa Kongreso ang pagpasang laye nga magapalawig sini.

Ang paathag sang pila ka mamalidha sang reaksyunaryo nga kongreso, mabuyok kuno sang sini nga tikang ang mga posible nga magpamuhunan sa *power industry*, nga magatuga naman kuno sang pagkay-o sa serbisyo sang nasambit nga industriya.

Pero ang matuod nga kabangdanan? Pagarantiya sa superginansya sang Meralco, kag sang mga pamilya

"Monopolyo sang..." sundan sa pahina 5

“Fishing ban” sang China sa WPS, ginhangkat sang mangingisda nga Pilipino

Naghiwat sang kolektibo kag ululupod nga pagpangisda ang Panatag Fisherfolks Association kag Pambansang Lakas ng Kilusang Mamamalakaya ng Pilipinas (Pamalakaya) sa kadagatan lapit sa Masinloc, Zambales sadtong Mayo 30 tubtob Mayo 31 isip panghangkat sa ginpapanaog nga “fishing ban” ukon pagdumili nga mangisda sang China. Ginpatuman sini ang pagdumili, halin Mayo tubtob Setyembre 16, sa mga erya sang South China Sea nga “naaminhan sang 12 degrees North latitude” kung sa diin kabahin sang Panatag Shoal (Scarborough), nga 124-nautical miles (224 kilometro) halin sa Zambales.

Magluwas sa mga mangingisda, nag-upod man sa pagpalawod ang mga lider sang Bagong Alyansang Makabayan, Pilipinong Nagkakaisa Para sa Soberanya, League of Filipino Students, kag Alliance of Concerned Teachers. Nag-upod man ang mga tiglawas sang Makabayan *bloc* nga sila ni Kabataan Rep. Raoul Manuel kag ACT Teachers Rep. France Castro.

Magluwas sa paglapas sa “fishing ban” sang China, ginpanawagan man sang ekspedisyon ang “lubos nga demilitarisasyon” sang West Philippine Sea. Ginatumod sang grupo ang pagtukod sang China sang mga isla kag ang agresyon militar sang imperyalistang US sa tabon sang mga operasyon nga “freedom of navigation” sa kadagatan.

Ginsaway man nila ang kasan-o lang nga ginlunsar nga pagpamomba sang US sa kadagatan sang Zambales nga kabahin sang Balikatan *war games*. Sugod sang ginlunsar ini, nagnubo ang nagakakuha nga isda kag kita sa tagsa ka pagpalawod.

Sa desisyon sini sadtong 2016 sa The Hague, ginpa-wala sang pulos sang Permanent Court of Arbitration ang ginahambal nga 9-dash line sang China nga nagasakop sa bug-os nga South China Sea. Gintumod sini ang teritoryo pandagat sang Pilipinas nga nagasakop sa 12-nautical miles (22 kilometro) halin sa mga baybayon sini, kag ang 200-nautical miles nga *exclusive economic zone* kag mga *extended continental shelf*. Ginkilala sini nga tradisyunal nga pangisdaan sang mga mangingisdang Pilipino, Vietnamese kag Chinese ang Panatag Shoal kag ginhusgaran nga paglapas sa pagpugong sang China nga makapangisda sa bahura ang mga mangingisda nga Pilipino.

“Monopolyo sang...” halin sang pahina 4

nga burgesya kumprador sa likod sini-nagapanguna si Pangilinan sang Metro Pacific Investments kag ang pamilya Gokongwei sang JG Summit Holdings.

Gusto man padasigon sang Meralco ang pagpasa sang bag-o nga prangkisa sini para indi mabukaran, mahalungkat, kag maimbestigaran ang madamo na nga nareport nga anomalya kag manipulasyon.

Indi una nga bes nga nangibabaw ang Meralco sa sini nga padihot. Sadtong 2002, ginsugo sang Korte Suprema sa Meralco nga ibalik sa mga konsyumer ang nagalab-ot sa ₱28.15 bilyon nga ginsukot sini tungod ginpasa sini ang pipila nga galastuhon pareho sang buhis sa mga konsyumer.

Sa prangkisa nga gintugyan sa Meralco sadtong 2003, gintugutan ini nga magbaligya sang kuryente sa 39 ka syudad kag 72 ka banwa sang Metro Manila, Bulacan, Cavite, Rizal, kag pila ka bahin sang Batangas, Laguna, Quezon, kag Pampanga. Ginaserbisyuhan sini ang 7.8 milyon nga kabalayan sa nasambit nga mga prubinsya. AB

VFA, ibasura. Nagprotesta ang mga demokratiko nga organisasyon sa Cebu City sadtong Mayo 27 para liwat ipanawagan ang pagbasura sa Visiting Forces Agreement sa tunga sang Pilipinas kag imperyalistang US. Kadungan ini sang ika-25 ka tuig nga anibersaryo halin sang ratipikahan sang Senado sa idalom sang rehimen Estrada ang nasambit nga kasugtanan sadtong Mayo 27, 1999. Ginpangunahan ang hublag sang Bagong Alyansang Makabayan-Central Visayas.

Untat byahe sa Iloilo, ginduso. Nag-untat byahe ang mga drayber sa ginatawag nga “first town” ukon mga banwa sa palibot sang Iloilo City sadtong Hunyo 3 para pamatukan ang Local Public Transport Route Plan (LPTRP) sang syudad nga magalimita sa isip sang dyip nga pasudlon diri. Tuman ka apektado ang mga drayber kag kompyuter halin sa mga banwa sang Leganes, Pavia, Oton kag San Miguel sa iskema nga ini. Ang LPTRP ang kaangot sang makidumuluong nga PUVMP ukon *jeepney phaseout*. Natulod nila ang gobernador sang Iloilo nga atubangon sila sa isa ka dayalogo sa amo nga adlaw.

Kampuhan kontra komersyalisasyon sa UP-Diliman. Naglunsar sang kampuhan ang mga estudyante sang University of the Philippines (UP)-Diliman sadtong Mayo 30-31 para pamatukan ang nagalala nga komersyalisasyon sang buluthuan kag nakatalana nga pagbukas sang bag-o nga *mall* sa kampus sini sa Quezon City. Upod nila sa kampuhan ang mga manogbaligya nga lubha nga maapektuhan sang pagsulod sang dalagko nga pribado nga negosyo sa kampus. Ginsugata nila sang protesta sadtong Mayo 31 ang sinapol sang UP Board of Regents.

Mandatory ROTC, batuan. Nagprotesta ang mga pamatan-on nga Pilipino sa atubang sang Senado sa Pasay City sadtong Mayo 22 para ipahayag ang ila pagpamatok sa pagratsada sa sugyot nga Mandatory Reserve Officers' Training Corps sa mataas nga kapulungan. Sadtong Abril, ginpadayag sang pila ka senador ang plano nila nga pagratsada sa nasambit nga pagpanumpo nga sugyot bag-o matapos ang sesyon sang Senado.

Pagpanagtag sang duta sa Palawan, dako nga kabutigan

Ginapadayaw kasan-o lang sang Department of Agrarian Reform (DAR) nga 2,046 ka residente sang Palawan ang nahatagan sang CLOA (Certificate of Land Ownership Award) kag mga makinarya panguma. Gintigayon ang seremonya sang pagpanagtag sa PGP Convention Centre, Palawan sadtong Abril 11. Gintambungan pa ini sang tiglikom sang departamento kag matag-as nga upisyal sang prubinsya.

Ang matuod, palagwaon lang ang pagpanagtag sang CLOA. Sandig sa isa ka nagtambong, "photo ops" ukon papikyur lang ang nahitabo. Ang mga CLOA nga ginpanagtag ang wala napangalanan sa mga ginhatagan sini. Indi man mismo ang duta nga ila ginatalauma ang nabutang nga duta sa papel nga ginpanagtag. Mas malala, "recycle" ukon ginsulit lang ang pagpanagtag tungod madugay na nga may uyat nga CLOA ang mga mangunguma nga ginpatambong.

"Wala ako nagtambong, wala ko man ginkuha ang CLOA nga indi sa akon nakapangalan, kag wala man ko nag-upod sa pagpapiikyur," panaysayon sang isa ka iloy nga gin-imbata sa palagwaon nga pagpanagtag. Indi siya luway nga magamit sa pagpanginto sang DAR.

Isa ka upisyal sang kooperatiba sang *palm oil* ang nabiktima sang pagpanginto kag nagbaton sang CLOA nga indi sa iya nakapangalan. "Naga-usik lang sang kwarta ang guberno, para lang ihambal nga nanagtag sang duta," hambal niya. "Ang CLOA namon ang panahon pa ni Ramos ginpanagtag."

Estilo nga "hakot" ang ginhimo sang DAR para sa palagwaon nga pagpanagtag. Ginsabat tanan sang departamento ang galastuhon sang panggwa, kabahin ang pakadto-pabalik nga plete sang mga "benepisyaryo" nga naghalin pa sa layo nga mga munisipalidad. Baha man ang pagkaon kag pamahaw. Nanagtag pa diri sang mga *t-shirt* nga may nakatatak nga "Sariling Lupa para sa Bagong Bukas nga Masagana" nga may mga nawong ni Ferdinand Marcos Jr.

"Abot na ang pagpagwapo ni Marcos Jr," sandig sa mga mangunguma. **AB**

"Freeze order" sa akawnt sa bangko sang mga NGO, ginkwestyon sa korte

GINKWESTYON SANG CITIZEN'S Disaster Response Center Foundation (CDRC) kag Leyte Center for Development Enterprise, Inc. (LCDE) ang ginpapanaog nga "freeze order" sang Anti-Money Laundering Council sa ila nga mga akawnt sa bangko. Nagpetisyon ang CDRC sa Court of Appeals sa Quezon City sadtong Hunyo 2 samtang ang LCDE sadtong Mayo 17 sa pareho nga korte sa Cebu City. Katuyuan nila nga ipakakas ini kag hangkaton ang ligalidad sang sangsyon nga sa ila wala nag-agi sa husto nga proseso, kag lapas sa mga kinamatarung sa hilway nga pagpamahayag kag asosasyon.

Ang CDRC kag LCDe ang duha lang sa tuman kadamo na nga mga hugpong nga progresibo kag organisasyon pangkauswagan nga arbitraryo nga ginpapanaogan sang pareho nga "freeze order" pagkatapos gin-akusaran sang "terrorism financing."

Ang pagpang-ipit nga ini ang nabalay sa ginpagwa sang rehimen Marcos nga National Security Plan 2023-2028. Lantad nga nahan-ay diri ang patakaran nga pabaskugon ang aksyon batuk sa gina-akusaran sini nga mga ligal nga prente sang "CPP-NPA-NDF para utdon... ang ginhalinan sang pinansya." Ang sin-o man nga igatalana sini nga may kaangtanan sa rebolusyonaryong kahublagan ang basta na lang kag wala sang basehan nga gina-ipit.

Aurora, ginahimo nga engklabo nga industriyal-militar sang US kag AFP

SADTONG MARSO, ginbisita ni Gilbert Teodoro Jr, tiglikom sang depensa, ang isa ka baseng nabal sa Casiguran, Aurora. Ang base nga ini ang gintukod sang AFP sa pakigbinuligay sang Aurora Pacific Economic Zone and Freeport Authority (APECO) para kontrahon kuno ang presensya sang China sa Benham Rise. Bag-o sini, nagsulod sa kasugtanan ang APECO sa Philippine Aerospace Development Corporation (PADC) para itransporma ang engklabo isip "defense hub" (sentro pangdepensa) sang pungsod. Katuyuan sang pagtingob nga ini ang pagtukod sang sona nga pang-industriyal-militar sa sulod sang 12,923-ektarya nga engklabo sang pamugon.

Hambal ni Teodoro, ang transpormasyon sang APECO ang sandig sa Comprehensive Archipelagic Defense Concept (CADC) sang AFP, nga nabalay sa pangkabilugan nga estratehiya sang US sa Asia Pacific. Pagagamiton kuno ang APECO para sa Self-Reliant Defense Posture Program nga nakapaidalom sa modernisasyon sang AFP. Mangin sentro ini sang pagmantine kag pagkay-o sang mga salakyan pangkahawaan sang militar. Ginapadayaw man sini nga mangin sentro ini sang pagmanupaktura sang mga drone.

Linibo ka mga mangunguma, mangingisda kag tumandok nga Aeta sa Casiguran ang gin-agawan sang duta kag ginpalayas sa ila mga komunidad sang una nga ginhan-ay ang APECO. Ang transpormasyon sini padulong sa base kag engklabo nga industriyal-militar ang ilabi magapalala sa pagpanumpo kag pagpanghugakom sang duta sang masang mangunguma kag tumandok sa prubinsya.

Ginapamahog kag aktwal nga ginagamit sang AFP sa pumuluyo ang mga moderno nga kagamitan sini sa pagpamomba, pagpanganyon kag patarasak nga pagpaniro sa komunidad sang mangunguma. Kasan-o lang, ginbomba sini ang mga komunidad sa Dipaculao kag Maria Aurora. Gamit ang mga *drone*, ginpasingki sini ang pagpanilag sa aktibidad sang masa kag bug-os nga populasyon sang sibilyan.

"Luwas nga lugar" sa Gaza, ginbomba sang Israel

Sundanay nga pagpamomba kag pag-atake ang ginlunsar sang Zionista nga Israel sa nauna sini nga gintumod nga "luwas nga lugar" sang Rafah, sa sur nga bahin sang Gaza, sugod sadtong ulihi nga semana sang Mayo. Ginpatuman ini sang Israel sa pihak sang panibag-o nga desisyon sang International Court of Justice, nagapanguna nga korte sang United Nations, sadtong Mayo 24 nga nagasugo nga "gilayon untaton ang opensiba militar, kag bisan ano pa nga iban nga aksyon sa Rafah."

Sadtong Mayo 26, indi magnubo sa 49 katawo ang napatay kag 250 ang napilasan sa *airstrike* sang Israel sa "tent camp" (temporaryo nga lugar sang ebakwasyon) sa Al-Sultan sa Rafah. Duha ka adlaw ang nakaligad, ginbomba naman sang mga pwersang Israeli ang *tent camp* sa Al-Masawi sa Rafah nga nagpatay sa 21 ka Palestino kag nagpilas sa 64 katawo. Katunga sa mga biktima ang bata, babaye kag mga tigulang. Naabo ang temporaryo nga kampo nga ginadayunan sang mga nagbakwit sa Rafah nga himo lamang sa mga trapal.

Ang Rafah ang amo subong dalangpan sang masobra 1.5 milyon ka Palestino halin sang atakehon sang Israel ang Gaza sadtong nagligad nga

tuig. Nagtukod sila diri sang mga hayob-hayob kag nagapuyo sa mga *tent* kung sa diin tuman ka kulang sa pagkaon kag bulong, kag makaluluoy ang kahimtangan sang mga nagbakwit.

Sadtong Hunyo 4, naglab-ot na sa 36,550 ang napatay, kabahin ang 15,000 ka bata, sa henosidyo sang Zionistang Israel samtang 82,959 ang napilasan. Ginatos ka linibo Palestino na ang natabog kag napalayas sa ila mga puluy-an.

Pilipino para sa Palestino

Nagapadayon ang suporta sang mga Pilipino sa mga Palestino sa atubang sang wala untat nga mga pag-atake diri sang Zionistang Israel.

Sadtong Mayo 30, nag-ululupod

ang nagkalain-lain nga organisasyon masa sa University of the Philippines (UP)-Los Baños para suportahan ang paghimakas sang mga Palestino. Nagtigayon man sang martsa kag pagtilipon sa UP Diliman sadtong Mayo 19.

Samtang, nagpanawagan ang PUP for Palestine kay Quezon City Mayor Joy Belmonte kag ang Negrenses for Palestine kay Negros Occidental Governor Eugenio Lacson nga utdon ang pakig-angtanay nila sa mga upisyal sang Israel. Pagkatapos ini sang mga sinapol ni Belmonte kag Lacson sa mga upisyal sang Israel.

Sa Canada, nakig-isa ang mga grupo sang Pilipino sa protesta sadtong Mayo 29 sa Ottawa para ipanawagan ang imbestigasyon sa pagbaligya sang armas sang estado sang Canada sa Zionista nga rehimen sang Israel. Panawagan man nila nga ipasira ang CANSEC, ang tuigan nga *arms show* ukon baligyaanay sang armas sang Canadian Association of Defense and Security Industries, nga nagbukas sa Ottawa sa amo man nga adlaw. **AB**

Apat ka mangunguma, ginpatay sang mga pwersa sang estado

Apat ka mangunguma ang ginpatay sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa Masbate kag Negros Occidental sadtong Mayo. Palareho sila nga ginpagwa nga katapo sang Bagong Hukbong Bayan nga napatay sa "engkwentro." Nalista man sa nagligad nga bulan ang pag-aresto sa tatlo ka sibilyan, kabahin ang isa ka lapsag.

Pagpatay. Sa Masbate, ginpatay sang 96th IB ang 31-anyos nga mangunguma nga si Erlindo Natural sadtong Mayo 7 sa Barangay Holjogon, Mobo. Si Natural ang ika-29 nga biktima sang pampulitika nga pagpamatay sa prubinsya sa idalom sang rehimen Marcos.

Sa Negros Occidental, ginlusob sang indi magnubo sa 24 ka tropa sang 62nd IB ang balay sang pamilya dela Peña sa Sityo Inangaw, Barangay Quintin Remo, Moises Padilla sadtong Mayo 21 sang aga. Ginpaulanan ini sang bala bag-o iligal nga gin-aresto sang mga suldado si Richard dela Peña, ginpalayo sa iya balay kag hungod nga ginpatay.

Sadtong Mayo 22, hungod nga ginpatay sang suldado sang 79th IB ang mangunguma nga si Jeje Redobles sa Sityo Manaysay, Barangay Cambayobo, Calatrava. Si Redobles ang ordinario nga mangunguma sang kamote kag saging.

Sadto naman Mayo 30, apat ka igo sang bala ang nagpatay sa mangunguma nga si Jigger Bartolo sa Sityo Sangay, Barangay Hilub-ang Calatrava. Siya ang ginpatawag sang mga ahente sang 79th IB halin sa paglawig sang iya nga karabaw kag amo ginpatay.

Pag-aresto. Sa Masbate, gin-aresto sang mga pwersa sang estado si Tinay Ontog sa Barangay Maglam-bong, Monreal sadtong Mayo 18.

Sa wala natumod nga petsa, ginaresto man sang mga pwersa sang estado si Baby Arnejo kag iya nga iloy sa Barangay Madao, Uson. Sa pagduso sang mga kabaryo, nabawi ang lapsag kag nabutang sa maayo nga kustodiya samtang napriso pa sa gihapon ang iya nga iloy.

Pag-abdak. Masobra duha ka bulan na nga nadula ang soltero nga si Joy Delica, 32 anyos, halin sang ginabdak siya sang indi magnubo sa 30 ka suldado sang 4th ID sa balay nga iya ginadayunan sa Barangay New Compostella, Dumulog, Bukidnon sadtong Marso 18. Ginhigot ang mga kamot kag tiil ni Delica kag ginsakay sa salakyan sang mga suldado.

Gindumili-an sang mga suldado ang mga residente nga nagpamilit nga updan si Delica para masiguro ang iya nga kaluwasan. Tubtob subong, wala pa natultolan ang ginkahamtangan niya. **AB**

107 ka dalagkuan nga US war games

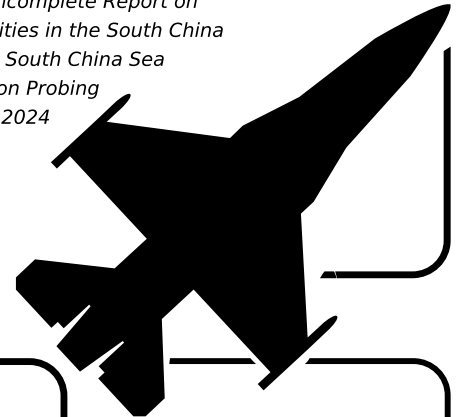
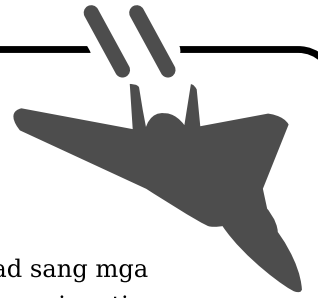
ang ginlunsar sa South China Sea kag katambi nga erya sini sadtong 2023; 80 kaupod ang Japan, kag 11 sa kadutaan kag kadagatan sang Pilipinas.

1,000

ka sulit nga pagpalupad sang mga eroplano pang-gyera ang ginpatigayon sang US sa South China Sea, halin sa Okinawa (Japan), Osan (South Korea) kag Clark Air Base (Pilipinas) sadtong 2023.

Ginkuhaan: An Incomplete Report on US Military Activities in the South China Sea in 2023, the South China Sea Strategic Situation Probing Initiative, Marso 2024

₱10,000
na subong!

ang alawans sang mga manunudlo para pangbakal sang mga suplay sa eskwelahan kada tuig. Napasar sa laye ini pagkatapos ang 13 ka tuig nga pagduso sang mga manunudlo kag ACT Teachers Partylist.

835

ka agalon mayduta kag dalagko komprador burgesya ang nagakontrol sa 70% sang kabilugan nga dutang agricultural sa Southern Tagalog.

Ginkuhaan: Kalatas, Marso 2024

19 sa 20

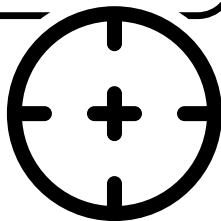
ka biktima sang sekswal nga kapintas sa mga lugar nga may armadong kinagamo ang kababainhan kag bata nga babaye.

Ginkuhaan: UN Secretary-General on Conflict-related Sexual Violence, Enero 2023-Disyembre 2023

159

insidente sang Red-tagging sa tigpamahayag ang nadokumento sang NUJP halin 2016 tubtob sa subong; 96 ang ginpatigayon sang reaksyunaryo nga estado kag mga tinawo sini.

Ginkuhaan: No Tag: Press Freedom for Pluralism, 2024

₱389
MILYON

nga kahalitan sa pila ka adlaw nga pagpangdalasa sang **Bagyong Aghon**, ang una nga bagyo nga nag-igo sa Pilipinas subong nga tuig.

\$315 trilyon

na ang pangkalibutanon nga utang subong nga 2024, halos triple (257%) sa pangkalibutanon nga GDP (*gross domestic product*). 2/3 sini ang utang sang US kag Japan.

Ginkuhaan: Global Debt Monitor, Institute of International Finance

La Niña kag ang kalamidad nga dala sang pagwasak sa kinaiyahan

Samtang nagasulod sa tig-ululan ang Pilipinas subong nga Hunyo, nagatransisyon naman ang panahon halin sa El Niño padulong La Niña. Sadtong Mayo, ginbutang na sang PAGASA sa 69% nga mahimo mag-igo ang La Niña sa panahon sang Hulyo-Setyembre. Ginakinaiyahan ang La Niña sang sagunson kag mas mabaskog nga pag-ulan, nga sigurado nga magadala sang mas malala nga pagbaha, paghugno sang duta kag bagyo.

Ang El Niño kag La Niña ang duha ka bahin sang phenomena nga pang-klima nga ginatawag nga El Niño Southern Oscillation ukon ENSO. Ang ENSO ang ginakinaiyahan sang indi regular nga pagbag-o sa hangin kag temperatura sa dagat Pasipiko. Ginpabaskog ang mga epekto sini sang pag-init sang temperatura sa bilog nga kalibutan tuga sang paggamit sang *fossil fuel* para sa enerhiya, transportasyon kag produksyon pang-industriya.

Nag-agum na ang Pilipinas sang indi magnubo sa lima ka siklo sang La Niña halin dekada 1980. Nagalip-ot ang lak-ang sang kada siklo kag nagadako ang kahalitan nga gintuga sini sa pungsod. Sa La Niña sadtong 1988-1989, naglab-ot sa ₱900 milyon ang ginabanta nga kahalitan sa mga pananom. Nakaagi ang pungsod sang duha ka sundanay nga La Niña nga may 10 ka tuig nga bal-ot—1998-2001 kag 2010-2011. Medyo nagdugay ang La Niña tubtob tubtob temprano nga bahin sang 2012 nga nagpabaskog sa mga bagyo nga nag-igo sa pungsod, ilabi na sa Mindanao.

Lapaw sa 1,000 ang nabalita nga napatay, 900 ang wala nakit-an kag linibo ang nawad-an sang puluy-an sang naghampas sadtong Disyembre 2012 ang Bagyong Pablo (internasyunal nga pangalan: Bopha) sa rehiyon sang Davao. Lapaw sa 1,200 naman ang napatay kag pareho kadamo sang nadula sa Region 10, partikular sa Cagayan de Oro sang nag-igo ang Bagyong Sendong (Washi) sadtong Disyembre 2011. Wala pa lima ka tuig, liwat nga nag-abot ang La Niña (2016-2017). Ginpabaskog sang La Niña nga ini ang Bagyong Niña (Nock-

Ten, 2016) nga nag-igo sa rehiyon sang Bicol.

Ulihi nga nahagmak sa La Niña ang Pilipinas sadtong 2020-2022. Sa tuig 2020 lang, 23 ka bagyo ang nag-igo sa Pilipinas, mas taas sa masami nga 20 ka bagyo kada tuig. Pinakamabaskog diri ang Bagyong Rolly (Goni, 2020) kag Ulysses (Vamco, 2020) nga nag-igo sa Visayas kag hilagang Luzon. Ginabulubanta nga masobra ₱40 bilyon (ukon ₱20 bilyon kada isa) ang kahalitan nga tuga sang duha ka bagyo nga ini. Halos wala na sang bal-ot ang nagpatunga sa pagtapos sang La Niña, bag-o liwat nga nagsulod ang panibag-o nga siklo sang ENSO sadtong Hulyo 2023.

Pagwasak sang kinaiyahan kag ENSO

Sa mga bagyong Pablo kag Sendong, maathag nga kabahin sang makamamatay nga mga pagbaha ang pagkakalbo sang kalasangan kung sa diin nagdaganas ang tubig halin sa kabukiran padulong sa mas manubo nga lugar sa mga baybay. Pero labaw diri, mas malapad ang epekto sang pagkakalbo sang kalasangan sa Pilipinas sa siklo sang ENSO sa Pasipiko.

Sa isa ka pagtuon sadtong 2023, napirmi sang mga siyentista ang dako nga papel sang pagkakalbo sang kalasangan sa ginatawag sang Maritime Continent (MC) sa pagsako kag pagbaskog sang ENSO sining nagligad nga mga dekada. Ang MC ang ginabug-os sang Indonesia, New Guinea, Malay Peninsula, Pilipinas kag sang kadagatan nga nakapalibot sa mga ini. Hambal nila, tungod sa pagkakalbo sang mga kalasangan sa mga pungsod nga ini, nagtaas sang 11.7%

ang posibilidad sang pagkadihon sang mga kumplikado kag indi matantya nga mga El Niño; kag sang 14.6% nga La Niña.

Ang amo nga mga pagkakalbo ang tulod nagapanguna sang pagbaylo-gamit sang duta, komersyal nga pagtroso kag pagbutang sang mga komersyal nga plantasyon sang kahoy, kag malaparan kag mapanghalit nga pagmina.

Pinakanagabatyag sang kahalitan sang La Niña ang mga pungsodnon nga minorya kag mangunguma, nga nagakawad-an sang puluy-an kag palangabuhian kada magdaganas ang mga bagyo kag pagbaha. Husto nila nga ginasukot ang mga kumpanya sa mina kag plantasyon nga maghatag sang danyos sa kahalitan nga naagum sang ila mga komunidad tuga sang pagpangawat kag pagwasak sang mga ini sa kinaiyahan.

Halimbawa sini ang pagduso sang mga residente sang Masara, Davao de Oro (anay Compostella Valley) nga kay-uhon sang Apex Mining Corporation ang naguba nga mga dalan kag taytay sa banwa pagkatapos sang bagyong Pablo. Sa Cagayan Valley, panawagan man sang mga mangunguma nga ipahigad ang pagpanukot, kun indi man lubos nga paayun, ang ila mga utang sa produksyon para mahatagan sila sang kahigayunan nga makabawi sa masunod nga siklo sang pagtanom. Kadungan sang mga ini, ginaduso nila sa reaksyunaryong estado nga magtigana sang pondo nga danyos para sa mga puluy-an kag palangabuhian nga naguba.

Operation Kagaar: Brutal nga gyera batuk sa pumuluyong Indian

Duguan ang kamot sang reaksyunaryong estado sang India sa mas ginpabaskog nga gyera sang pagpanumpo batuk sa pumuluyo sini. Sugod Enero, ginapatuman sini ang Operation Kagaar, kabahin sang ginpalapnag nga pagpatuman sa kontra-insurhensya nga kampanya nga Operation SAMADHAN-Prahar. Indi magnubo sa 130 ka sibilyan kag mga rebolusyonaryo na ang napatay sa mahigko kag brutal nga operasyon nga ini sa nagligad nga lima ka bulan.

Sa direkta nga paglubad, nagakahulugan ang tinaga nga *kagaar* sang "katapusan." Base sa estado sang India, katuyuan sang nasambit nga operasyon nga lubos na nga tapuson ang armado nga rebolusyonaryong kahublagan sang pumuluyong Indian, nga ginapamunuan sang Communist Party of India (Maoist), nga subong yara sa "bibi" na sang pagkaperdi.

Nagapanguna nga ginapatuman ang operasyon sa Abujhmad (ukon Maad), isa ka bukiron kag lasangan nga rehiyon sa sur sang estado sang Chhattisgarh. Katuyuan sini nga "hilwayon ang Maad" nga ginahambal nagapanguna nga kuta sang mga Maoista. Sa subong, ginapatuman na ini sa mas dako nga bahin sang rehiyon sang Dandakaranya nga yara sa sakop sang mga estado sang Chhattisgarh, Odisha, Telangana, kag Andhra Pradesh sa Central India.

Ginbansagan ang operasyon isip "opensiba militar" batuk sa mga Maoista, pero ang matuod, ginatarget sini ang tanan nga Partido, organisasyon kag indibidwal nga nagatuad batuk sa estado.

Pagtapak sa internasyunal nga makitawhanon nga laye

Lantaran nga ginalapas sang Operation Kagaar ang internasyunal nga makitawhanon nga laye, mga pagsulundan sa inaway kag mga ispesyal nga proteksyon sang mga bulnurable nga sektor sa panahon sang armado nga kinagamo. Pinakamadako nga biktima sang pasismo nga Brahmanic Hindutva (pasismo sang estado nga Indian batuk sa mga minorya nga relihiyon kag manubo nga grupo pangkatilingban) ang mga Adivasi

ukon mga tumandok.

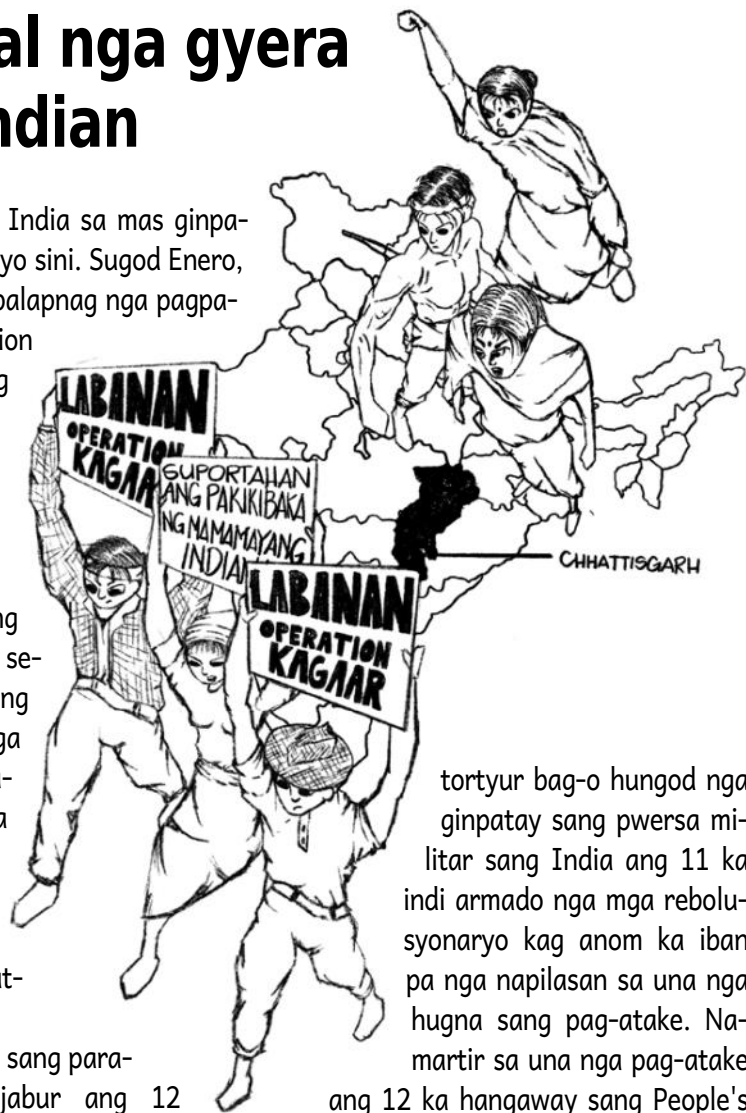
Sa sulod lang sang duha ka semana sadtong Mayo, 22nga mga Adivasi, kabahin ang duha ka bata, ang ginpatay sang mga pwersa militar sa Chhattisgarh.

Ginmasaker sang paramilitary sa Bijapur ang 12 Adivasi sadtong Mayo 11. Nagakuha sang mga dahon sang *tendu* (ginagamit nga pangputos sang sigarilyo) ang mga biktima sang ginabdak kag patyon. Ginbilanggo pa sang estado ang 30 ka mga aktibista, mga balo sang biktima, kag pamilya nga makuha kuntani sa mga bangkay sang ginmasaker.

Pagkasunod adlaw, duha ka bata ang napatay kag madamo ang napilasan sa paglupok sang isa ka nasalipay nga bala sang mortar nga ginbilin sang mga paramilitar sa Odpara, Bijapur. Ang mortar ang kabahin sa madamo nga bala sang kanyon nga wala naglupok sang nanganyon ang mga pwersa militar sa kalasangan sang nasambit nga lugar.

Sadtong Mayo 24, walo ka mangunguma nga Adivasi ang ginaresto kag ginpatay sa pagpaniro sang pwersa militar sang India sa Rekavaya, yara sa dulunan sang Bijapur kag Narayanpur. Isa pa ka mangunguma ang napilasan diri.

Samtang, sadtong Abril 16 sa kalasangan sang Aapatola-Kalpar, distrito sang Kanker, brutal nga gin-

tortur bag-o hungod nga ginpatay sang pwersa militar sang India ang 11 ka indi armado nga mga rebolusyonaryo kag anom ka iban pa nga napilasan sa una nga hugna sang pag-atake. Namartir sa una nga pag-atake ang 12 ka hangaway sang People's Liberation Guerilla Army.

Hungod nga ginpatay man pagkatapos maaresto sa Kakur-Tekametta sa dulunan sang estado sang Chhattisgarh kag Maharashtra sadtong Abril 30 ang 66-anyos nga si Cheemala Narasayya (Ka Joganna), katapo sang panrehiyon nga komite sang CPI (Maoist). Sa amo nga adlaw, apat nga Adivasi ang ginpatay sa pagpaniro sa amo nga lugar.

Masami nga ginapagwa sang pwersa militar sang India nga napatay ang mga biktima sa mga "engkwentro" sini sa mga Maoista. Magluwas pa, asud-asod ang pagtukod sang mga kampo-militar sa mga komunidad sa sakop sang Maad.

Upanay ang Operation Kagaar kag katimbang sini nga militarisasyon sa korporatisasyon kag pagsulod sang dalagko nga mga kumpanya sa manggaran nga lasang sang India. Sa tabon sang pagbato sa mga Maoista, nagaserbe ang mga operasyon nga ini sa pagpabaskog sang pagpangawat sang mga dumuluong nga dalagko nga korporasyon sa dunang manggad sang pungsod.